FREDNINGSNÆVNET FOR FYN

Christiansvej 41

5700 Svendborg

Tlf. 24 98 66 98

fyn@fredningsnaevn.dk

www.fredningsnaevn.dk

J.nr. FN-FYN- 33 -2026

Dato: 10. november 2026

Protokollat – offentligt møde

Fredningsnævnet for Fyn holdt torsdag den 22. oktober 2026 klokken 10.00 offentligt møde på Skovsgaard, Kågårdsvej 10, 5900 Rudkøbing vedrørende

FN-FYN-33-2026 Forslag til revision af fredningen af Skovsgaard Gods.

Fredningsnævnet var mødt ved Anni Højmark (formand), Erik Vinther (ministerudpeget medlem) og Finn Boye Kristensen (Kommunalt udpeget medlem for Langeland Kommune).

For sagsrejser, Danmarks Naturfredningsforening, var mødt Birgitte Bang Ingrish, Simone Møller Zacho og Henrik Reinvaldt (Formand for DN, Langeland).

For lodsejer, Danmarks Naturfond, var mødt Catrine Grønberg Jensen, Lars Engmark, Marianne Krag Pedersen, Tora Finderup Nielsen, Peter Østergaard og Asger Kusk.

For Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø var mødt Ida Jelnes.

For Svendborg Kommune var mødt Henriette Mørck.

For Langeland Kommune var mødt Rikke Fink.

For Friluftsrådet var mødt Claus Anker.

Danmarks Vilde Natur var mødt ved Ulla Ludvigsen.

For Skovsgaards Fond var mødt Bo Egelund.

Lodsejer, organisationer og myndigheder er indkaldt ved mail af 28. juli 2026. Ligeledes er indkaldelse sket på fredningsnævnets hjemmeside den 29. juni 2026 og i Statstidende den 1. juli 2026.

Formanden bød velkommen til behandling af Danmarks Naturfredningsforenings forslag til revision af fredningen af Skovsgaard Gods og præsenterede medlemmerne af fredningsnævnet.

På formandens forespørgsel var der ikke protester mod, at det offentlige møde blev lydoptaget til brug for fredningsnævnets interne brug.

Formanden oplyste, at nævnet havde fundet det mest hensigtsmæssigt, at det offentlige møde finder sted på Skovsgaard, da der her er egnede lokaler tæt på det område, der skal besigtiges. Videre oplyste formanden, at det kommunale medlem ikke har deltaget i beslutninger i kommunalbestyrelsen vedrørende fredningen således, at han ikke er inhabil under behandlingen af fredningsforslaget.

Formanden redegjorde for sagens gang, herunder for behandlingen i nævnet og det lovgrundlag forslaget hviler på. Fredningsforslaget er offentliggjort den 1. juli 2026 i Statstidende, hvilket bevirker, at det er rettighedsstiftende, og der må ikke foretages noget, der strider mod fredningsforslaget fra dette tidspunkt. Der er dog mulighed for at søge om dispensation fra fredningsforslaget hos fredningsnævnet.

Formanden gjorde opmærksom på, at nævnet ikke træffer afgørelse i dag. Nævnet er på mødet for at få indsigt i de mødendes holdninger. Der træffes først afgørelse efter besigtigelse og eventuelle yderligere skriftlige indlæg.

Formanden opfordrede tilstedeværende interesserede, som ikke er lodsejere, til at registrere sig og oplyse mailadresse, hvis de ønsker at modtage underretninger i sagen, herunder afgørelserne.

Formanden opfordrede de fremmødte til at tjekke modtagegrænsen på deres mail, da de ellers kan risikere, at fredningsnævnets mails bliver afvist, idet fredningsnævnet fremover fortrinsvis sender meddelelser ud pr. mail.

Formanden oplyste videre, at reglerne om fredningssager er i naturbeskyttelsesloven i kapitlet om fredninger. Der er som udgangspunkt en frist til at træffe afgørelse på 2 år fra sagens rejsning, det vil sige inden den 11. juni 2028. Denne frist kan undtagelsesvist forlænges. Det vil i fredningsnævnet blive drøftet, om fredningsforslaget skal følges helt eller delvist, f.eks. om den foreslåede fredningsgrænse skal følges, eller om alle de foreslåede bestemmelser vil blive opretholdt.

Sagsrejer har givet afkald på erstatning i medfør af naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 7. Der er mulighed for at søge om erstatning fra andre eventuelt berettigede, hvis forslaget tages helt eller delvist til følge, og det reviderede forslag efter ansøgers opfattelse medfører krav på erstatning.

Der vil blive lejlighed til fremkomme med supplerende bemærkninger efterfølgende med frist til den **15. december 2026**. Efter denne dato kan man ikke forvente, at indlæg tages i betragtning af fredningsnævnet.

Der vil herefter blive truffet en samlet afgørelse. Hvis det besluttes, at der skal forslaget om revision af fredningen tages til følge helt eller delvist, vil der i denne sag ikke blive fastsat frist for at fremkomme med erstatningskrav, da lodsejer har givet afkald på erstatning. Ander, der måtte anse sig for berettigede til erstatning skal således ansøge herom samt begrunde sin ansøgning inden den fastsatte frist den 15. december 2026.

Afgørelsen vedr. fredningsforslaget sendes til lodsejer og alle interesserede. Afgørelsen sendes ud til alle, der registrerer sig i dag, og den vil blive offentliggjort og blive tinglyst. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Der vil senere blive givet klagevejledning.

Der skal afholdes mindst et offentligt møde, og der vil som udgangspunkt alene blive afholdt ét offentligt møde. Såfremt det måtte blive besluttet, at der skal afholdes yderligere offentlige møder eller besigtigelser, vil dette blive annonceret. Sagen behandles ellers på skriftligt grundlag på baggrund

af de indlæg, der er modtaget skriftligt inden fristen samt de mundtlige bemærkninger, der fremsættes i dag.

Der vil også blive truffet en screeningsafgørelse vedrørende de miljømæssige konsekvenser af en fredning. Der er et screeningsnotat i fredningsforslaget. Fredningsnævnets afgørelse om screening kan også påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Der vil være besigtigelse umiddelbart efter det offentlige møde i dag. Der er mulighed for at komme med bemærkninger til den foreslåede besigtigelsesrute.

Der vil, når sagsrejseren Danmarks Naturfredningsforening ved Birgitte Bang Ingrisch, har præsenteret fredningsforslaget, være mulighed for at fremkomme med bemærkninger og stille spørgsmål.

Sagsrejser, Danmarks Naturfredningsforening, redegjorde for det fremsatte forslag under henvisning til det fremsendte forslag og i overensstemmelse med det vedlagte PowerPoint-materiale.

Langeland Kommune henviste til det fremsendte høringssvar, og oplyste at forslaget har været behandlet politisk, herunder på et møde i kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsens høringssvar er indarbejdet i det samlede høringssvar. Kommunen anmoder om, at behandlingen i nævnet udsættes til en verserende retssag vedrørende den gældende frednings indhold er afgjort i landsretten. Kommunen oplyste videre overordnet, at den ikke finder, at der er grund til at ændre på den gældende fredning, herunder at undtage bygningerne. Kommunen ønsker, at diger og fortidsminder sikres bedre. Videre ønsker kommunen vejstrækningen langs kysten, som forbinder Påovej og Kågårdsvej, udtaget af fredningen med henblik på, at vejen opklassificeres til offentlig vej, for at kunne varetage kommunens og offentlighedens interesse i at kunne anvende vejen også til færdsel i bil.

Svendborg Kommune henviste til det fremsendte høringssvar som tilsynsmyndighed og oplyste, at kommunen overordnet foreslår skærpelser i forhold til forslaget. Kommunen ønsker en opdatering af den rammeaftale, der er vedhæftet fredningsforslaget. Der skal gøres opmærksom på, at der gælder et præcisionskrav for bestemmelser indeholdende en bonusvirkning og ikke en bredt formuleret fravigelse, som i forslagets § 3, stk. 2. Det bør i forslagets § 6 præciseres, hvilke bygninger, der fortsat er omfattet af fredningen, hvilket ville gøre det lettere at administrere.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø oplyste, at styrelsen blandt andet deltager, fordi den selv kan rejse fredningssager. Styrelsen ser alle de sager, der rejses og vil gerne bidrage til, at det er de mest værdifulde områder, der fredes. Styrelsen er også med for at lytte. Når styrelsen udtaler sig, er det med gradueringer fra at være imod, at et område fredes, til at støtte, at en fredning gennemføres. Efter styrelsens opfattelse giver det mening med et større fokus på biodiversitet. Styrelsen støtter derfor overordnet set formålet med revision af fredningen. Styrelsen har dog særlige bemærkninger til, at det foreslås at ophæve fredningen af ca. 9 ha. omkring godset og parken samt 2 km stendiger. Praksis for ophævelse af fredninger er, at det efter praksis skal begrundes i hensyn til tungtvejende samfundsmæssige hensyn eller i, at fredningsindholdet ikke længere er til stede. Det bemærkes, at der ikke er en nærmere begrundelse for ophævelsen i forslaget. Det er styrelsens opfattelse, at fredningen af Hammer Bakker ikke kan anvendes som præcedens. Bonusbestemmelsen i § 3 er ikke placeret sidst i forslaget, som det sædvanligvis er i fredninger. Desuden bør sådanne bestemmelse alene bruges til konkrete tiltag og ikke i bred forstand. Der er ikke grund til at videreføre en lignende bestemmelse fra den gældende fredning.

Begrænsningen i § 8 stk. 4 i offentlighedens adgang skal begrundes. Alternativt kunne det overlades til kommunen at træffe afgørelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 27.

Der mangler begrundelse for, hvorfor bestemmelsen om frasalg i den gældende fredning ikke er videreført.

Der mangler endvidere begrundelse for, hvorfor § 10 alene indeholder forbud mod kommerciel jagt, hvilket ikke er i overensstemmelse med andre fredninger, hvor jagt generelt er forbudt.

Danmarks Vilde Natur anførte, at der er et mål i EU's Biodiversitetsstrategi om, at der skal være mindst 10 % strengt beskyttet natur i medlemslandene, og Skovsgaard er et godt sted, hvor man kan være med til at søge at opnå den målsætning. Foreningen støtter det nye fredningsforslag helhjertet.

Friluftsrådet oplyste, at foreningen går helhjertet ind for fredningsforslaget. Dansk Ornitologisk Forening, som er medlem af Friluftsrådet ville være meget tilfredse, hvis forslaget blev fulgt. Behandlingen af fredningsforslaget skal ikke udsættes. Der forsvinder mange arter hvert år. Foreningen mener, at den offentlige adgang varetages i forslaget. Skovsgaard vil tiltrække mange mennesker og forslaget er ikke i strid med intentionen bag gaven fra Frk. Fuglede. Friluftsrådet giver derfor sin fulde anbefaling til forslaget.

Skovsgaards Fond anførte, at frk Fuglede var bekymret for, hvad der ville ske med hendes testamentariske gave i fremtiden og oprettede derfor Skovsgaards Fond, der skal overvåge, at Skovsgaard bliver drevet i overensstemmelse med hendes testamente. Det var vigtigt for hende, at alt blev ved med at være som i gamle dage. Der er en verserende retssag relateret til driften af Skovsgaard, som afgørelsen i fredningssagen skal afvente.

Poul Nielsen oplyste, at han er tidligere forpagter på Skovsgaard. Han har derfor kendt frk. Fuglede i mange år siden 1956. Han overtog forpagtningen i 1973 fra sin far og drev herefter Skovsgaard i 16 år. Han drev den blandt andet med svinehold. Frk. Fuglede sagde, at hendes store ønske var, at Skovsgaard skulle drives som veldrevet landbrug med besætning og sædskifte med forskellige afgrøder, som det altid havde været drevet. Det skulle også drives forstmæssigt forsvarligt, så det stadig kunne give afkast. Parken skulle bibeholdes i nuværende form. Det skulle være et førsteklasses herregårdslandbrug. Den gældende fredning havde frk. Fugledes fulde opbakning. Hun var ikke af den opfattelse af natur og landbrugsdrift var modsætninger.

DN Langeland anførte, at fredningen er et vigtigt projekt for Grøn Trepart. Skovsgaard vil med en fredning som den foreslåede gå forrest i udviklingen.

Danmarks Naturfredningsforening anførte supplerende, at der ikke er baggrund for at udsætte behandlingen af fredningsforslaget, som vil vare længere end retssagen. Der er tale om en revision af fredningen, som har været mange år under vejs, hvor det har været nødvendigt at søge mange dispensationer fra den nugældende fredning. Det ville være en katastrofe at udtage kystvejen, da der er tale om et dynamisk område med mange naturværdier. Foreningen er enig i, at rammeaftalen skal opdateres. Det er korrekt, at en bonusvirkning skal være detaljeret, og det giver måske ikke mening i denne fredning, men bestemmelsen stod i den tidligere fredning men har vist ikke været anvendt. Det er derfor ikke noget kardinalpunkt for foreningen. Foreningen vil lægge op til at bestemmelsen omkring forbud mod jagt også undtager ikke-kommerciel jagt.

Danmarks Naturfond oplyste, at bestemmelsen om frasalg er taget ud i forslaget, da det ikke vedrører fredning. Den gældende fredning af digerne handler alene om det, de ikke var beskyttet af den dagældende lovgivning, men nu er beskyttet. Slots- og Kulturstyrelsen har været på besøg og er af den

opfattelse, at der blev overimplementeret med den tidligere gældende aftale. En ny aftale vedrørende digerne vil nok være uden en bagkant.

Christian Mangel oplyste, at han er nabo, og at han havde oplevet at blive angrebet af en ko, selvom han overholdt reglerne for færdsel.

Anni Højmark oplyste, at der efter en pause vil blive foretaget besigtigelse fra klokken 12.15 med mødested på parkeringspladsen.